

Komunikat prasowy

Luksemburg, 29 stycznia 2019 r.

Należy lepiej udokumentować skuteczność EFIS – twierdzą unijni kontrolerzy

Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) stanowił skuteczne narzędzie pozyskiwania środków na potrzeby inwestycji w UE, ale podawane kwoty uruchomionych inwestycji mogą być zawyżone – stwierdzono w nowym sprawozdaniu Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. Kontrolerzy ustalili również, że w niektórych przypadkach wsparcie z EFIS jedynie zastąpiło inne źródła finansowania zapewniane przez UE i Europejski Bank Inwestycyjny (EBI). Część wsparcia przeznaczono na projekty, które mogłyby skorzystać z innych publicznych lub prywatnych źródeł finansowania (choć na odmiennych warunkach), a większość zainwestowanych środków trafiła do kilku większych państw członkowskich UE-15 posiadających sprawnie funkcjonujące krajowe banki prorozwojowe.

EFIS jest wspólną inicjatywą Komisji Europejskiej i EBI. Stanowi on podstawę unijnego planu inwestycyjnego, zwanego również planem Junckera, który w zamyśle miał wygenerować kwotę 315 mld euro finansowania publicznego i prywatnego na rzecz inwestycji strategicznych.

Kontrolerzy stwierdzili, że EFIS był skutecznym narzędziem pozyskiwania środków na potrzeby wspierania dodatkowych inwestycji w UE w okresie od jego uruchomienia w 2015 r. do lipca 2018 r. Z ich ustaleń wynika, że do połowy lipca 2018 r. EBI zatwierdził 65,5 mld euro finansowania, co oznacza, że przekroczono orientacyjną założoną kwotę wynoszącą 61 mld euro. Wsparcie z EFIS pozwoliło EBI osiągnąć czterokrotny wzrost prowadzonych przez Bank operacji finansowania podwyższonego ryzyka w porównaniu z poziomem z 2014 r.

Niemniej w niektórych przypadkach projekty EFIS mogłyby zostać sfinansowane ze źródeł prywatnych lub innych źródeł publicznych bądź w ramach zwykłych operacji prowadzonych przez EBI (choć na odmiennych warunkach). Promotorzy projektów preferowali finansowanie z EFIS, ponieważ albo było ono tańsze, albo miało dłuższy okres spłaty.

Kontrolerzy podali ponadto w wątpliwość przedstawione szacunki dotyczące dodatkowych uruchomionych inwestycji w kwocie 335 mld euro. Zastosowana metodyka doprowadziła bowiem w niektórych przypadkach do przeszacowania zakresu, w jakim wsparcie z EFIS faktycznie poskutkowało dodatkowymi inwestycjami w gospodarce realnej. Ponadto zgłoszone kwoty nie uwzględniają faktu, że niektóre z operacji EFIS zastąpiły inne operacje EBI oraz unijne instrumenty

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luksemburg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

finansowe. Kontrolerzy zwracają uwagę, że brak porównywalnych wskaźników wykonania i monitorowania dla wszystkich unijnych instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych zmniejsza przejrzystość i osłabia zdolność do oceny rezultatów.

– Działalność EFIS jest szczególnie uważnie śledzona, ponieważ jest to jeden z wiodących programów unijnych. Jest zatem niezwykle istotne, by wszelkie twierdzenia na temat skuteczności Funduszu formułowano na solidnych podstawach – **zwrócić uwagę Leo Brincat, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie.**

Kontrolerzy zauważają, że finansowanie częściowo zastąpione przez EFIS obejmowało głównie centralnie zarządzane unijne instrumenty finansowe, w szczególności w dziedzinach transportu i energii. Dostrzegają również konieczność, by Komisja i EBI unikały nakładania się zakresów EFIS i europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych zarządzanych przez państwa członkowskie.

Portfel EFIS na koniec 2017 r. mieścił się w limitach ustanowionych dla inwestycji w poszczególnych sektorach polityki. Geograficzny rozkład tych inwestycji natomiast nie był dostatecznie zrównoważony, ponieważ środki trafiały głównie do kilku większych państw członkowskich UE-15 posiadających sprawnie funkcjonujące krajowe banki prorozwojowe.

Kontrolerzy sformułowali szereg zaleceń dotyczących:

- promowania uzasadnionego wykorzystania produktów EBI o podwyższonym ryzyku w ramach EFIS;
- wspierania komplementarności unijnych instrumentów finansowych i unijnych gwarancji budżetowych;
- usprawnienia oceny, czy potencjalne projekty w ramach EFIS mogłyby zostać sfinansowane z innych źródeł;
- lepszego szacowania uruchomionych inwestycji;
- poprawy rozkładu geograficznego inwestycji wspieranych z EFIS.

Informacje dla redaktorów

EFIS ustanowiono w 2015 r. jako część planu inwestycyjnego dla Europy, który miał zaradzić luce inwestycyjnej powstałej po kryzysie finansowym i gospodarczym zapoczątkowanym w 2008 r. Fundusz ustanowiono w ramach EBI, a zarządzanie nim powierzono radzie kierowniczej, w której zasiadają przedstawiciele Komisji i EBI. Zgodnie z pierwotnym zamysłem EFIS utworzono, aby wykorzystać gwarancję z budżetu UE w wysokości 16 mld euro oraz zasoby własne EBI w kwocie 5 mld euro do zapewnienia finansowania przez grupę EBI w kwocie ok. 61 mld euro. Celem było wygenerowanie do lipca 2018 r. dodatkowych strategicznych inwestycji w infrastrukturę i MŚP na kwotę 315 mld euro, obejmujących większość obszarów polityki UE i wszystkie państwa członkowskie.

Unijni kontrolerzy opublikowali opinię w sprawie EFIS w listopadzie 2016 r. Ponadto w lipcu tego samego roku przedstawili sprawozdanie specjalne dotyczące unijnych instrumentów finansowych.

Trybunał przedstawia swoje sprawozdania specjalne Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE, a także innym zainteresowanym stronom, w tym parlamentom narodowym, podmiotom związanym z danym sektorem i przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego. Zdecydowana

większość zaleceń formułowanych w tych sprawozdaniach jest wprowadzana w życie, co dowodzi korzyści płynących z prac Trybunału dla obywateli UE.

Sprawozdanie specjalne nr 3/2019 pt. „Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych – konieczne jest podjęcie działań, by Fundusz osiągnął pełen sukces” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.